

**I FEEL
SLOVENIA**

Hoteli Otočec

Grajska cesta 2, 8222 Otočec
T: 031 643 100, E: booking.otocec@terme-krka.si

Terme Šmarješke Toplice

Šmarješke Toplice 100, 8220 Šmarješke Toplice
T: 07 38 43 400, E: booking.smarjeske@terme-krka.si

Terme Krka

Ljubljanska cesta 26, 8501 Novo mesto
T: 07 37 31 915, E: marketing@terme-krka.si

www.terme-krka.si

Kolesarske, skike in pešpoti

TERME KRKA

KAZALO

1	CVIČKOVA GAZ	4
2	OD OTOČCA DO TOPLIC	6
3	DRUŽINSKA POT	8
4	PO 7 GRIČIH NOVEGA MESTA	10
5	ČEŠNJEVA POT	12
6	GRAJSKA POT	14
7	SKIKE OSMICA	16
8	DO DOMAČIJE ŠERUGA	18
9	V DOLENJSKE TOPLICE	20
10	MOKRIH NOG NAOKROG	22
11	VINSKI GRIČI IN MOKRIŠČA	24
12	DO DOLENJSKIH BENETK	26
13	OD MLINOV DO GRADOV	28
14	DO GOSPODIČNE, IZVIRA MLADOSTI	30
15	PEŠ NA GORJANCE	32

1

CVIČKOVA GAZ

ZNAČILNOST: razgledna in slikovita pot po vinskih goricah

ZAHTEVNOST: srednje zahtevna

DOLŽINA: 20 km, višinska razlika 515 m

5 h

1:20–1:50 h

POVEZAVE

• Po 7 gričih Novega mesta (št. 4) • Trdinova pot

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Iz Šmarjeških Toplic do Hotelov Otočec po poti št. 2 ali po poti št. 3 do Herinje vasi.

Od Športnega centra Otočec gremo po makadamski poti mimo romskega naselja do križišča z asfaltno cesto, desno skozi vas Dobova, čez nadvoz nad avtocesto do Herinje vasi in navkreber do vasi Paha.

Matjaževa domačija

Sprehod skozi vas Paha in naprej mimo vinogradov je čudovit, saj se nam odpira **lep razgled** na dolino reke Krke, hribovje Gorjance in Stari grad. Lepo **grajsko stavbo** iz 13. stol. občudujemo od daleč, saj za ogleda zaenkrat ni odprta. Izmed številnih lastnikov je bil znan **Janez Sigismund Breckerfeld** (1689–1760), ki je v knjigah opisoval deželo Kranjsko. Po vojni, med katero je bila grajska stavba leta 1942 požgana, jo je lastnik – podjetje Krka, d. d., – delno obnovil.

V vasi Paha najdemo **tipično dolenjsko domačijo** (Matjaževa domačija), kjer si lahko po vnaprejšnji najavi (tel.: 041 880 813) ogledamo staro kmečko hišo, obnovljeno v originalnem stilu, 200 let star skedenj ter multimedijso predstavitev zgodovine trte in pridelave cvička.

Nadaljujemo vzpon po tej cesti do **cerkve sv. Jurij** v Gornjem Grčevju in naprej do vrha (**Nova gora**, 605 m n. v.). Pri odcepu za **Jagodnik** zavijemo levo skozi gozd proti razvalinam **Gradu Hmeljnik**.

V pisnih virih je **Grad Hmeljnik** omenjen že 1217. leta. Znani lastniki so bili Hmeljniški (Hopfenbachi) ter Auerspergi. Prvotno je bil to tipični obodni grad z dvema romanskima palacijama (stanovanjskima deloma) in stopniščnim stolpom. Pred turškimi vpadi v 15. in 16. stol. je bil zaščiten z dvojnimi obzidjem in okroglimi stolpi. Leta 1942 je bil požgan. Danes kot kulturni spomenik čaka na obnovo.

Od gradu se vračamo po desni gozdni poti, in sicer do asfaltna ceste. Zavijemo levo skozi vas **Dolenje Kamence**, kjer se nam pri prvih zidanicah odpre razgled. Pazimo, da po cca 300 m na križišču zavijemo ostro levo, na greben **Trške gore** (oznake ni). Po grebenu nadaljujemo proti vrhu **Trške gore** do **cerkve sv. Marije** (pri božjem znamenju levo).

Trška gora je vinorodni grič nad Novim mestom, znan po »**cvičku**«, značilnem lahkem rdečem vinu, ki so ga včasih menda celo predpisovali na recept. Na vrhu je **cerkev Marijinega rojstva**, od koder je **čudovit razgled** na Novo mesto, Gorjance in reko Krko, ob njej pa med štirimi lipami

lipa velikanka, ki je po ljudskem izročilu stara več stoletij in je z 830 cm obsega najdebelejša lipa na Dolenjskem.

Ko se vračamo proti **Otočcu**, se od cerkve spustimo nazaj do vinskega sode ter zavijemo desno na asfaltno pot skozi gozd. Do **Črešnjic** imamo 2 poti:

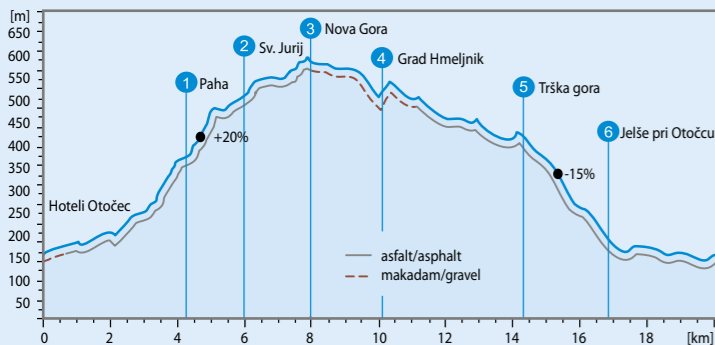
a) Pešpot v dolino **Starega gradu**: V gozdu pot nadaljujemo naravnost po makadamski poti 300 metrov, nato se spustimo navzdol po 800 metrov dolgi asfaltni poti do križišča asfaltnih poti, kjer zavijemo desno do središča vasi **Črešnjice**. V sredini vasi pri ekološkem otoku zavijemo ob živi meji levo in se po 80 metrih spustimo po gozdni poti v dolino potoka Lešnica. V dolini se podamo desno na asfaltno cesto, ki pelje mimo **Starega gradu**, nato pa v dolino proti vasi **Otočec**.

b) Kolesarji pa raje nadaljujemo po poti naravnost in kmalu zavijemo desno strmo navzdol med zidanicami do **Krkinoga hrama** na **Trški gori**, s **slamo krite zidanice** (skupinam po vnaprejšnji najavi postrežejo z domačimi jedmi – tel.: 07 39 42 100). Tam zavijemo levo in se držimo te ceste. Po krajšem vzponu nas pot pelje levo mimo zidanice Colnarjevih, nadaljujemo navzdol skozi **Črešnjice** (pred seboj vidimo **Stari grad**) in desno v **Jelše pri Otočcu**.

Spust s **Trške gore** končamo v podvozu avtoceste pred vasjo **Otočec**, kjer zavijemo levo navzgor in takoj desno v vas **Otočec**. Mimo osnovne šole nadaljujemo do podvoza, desno v podvoz v središču vasi **Otočec**. Na glavni cesti zavijemo levo v smeri Gradu Otočec in **Šmarjeških Toplic**. Do našega tretjega gradu, **Hotela Grad Otočec**, je le še 3 km po cesti nad reko Krko.

Grad Otočec z značilno arhitekturo in lego na otoku reke Krke predstavlja eno najlepših znamenitosti v Sloveniji. Prvi pisni viri ga omenjajo že leta 1252. V gradu so vrhunska restavracija, luksuzne hotelske sobe (kategorije petih zvezdic) in priljubljena poročna dvorana. Priporočamo sprehod po čudovitem grajskem parku. **Reka Krka** ob njem je polna lehnjakovih pragov in otokov.

Do **Šmarjeških Toplic** se vrnemo od **Hotelov Otočec** po poti 2.

2

OD OTOČCA DO TOPLIC

ZNAČILNOST: najkrajša povezava Otočca in Šmarjeških Toplic, neprometna makadamska pot

ZAHTEVNOST: nezahtevna, sprehajalna

DOLŽINA: 8,8 km, višinska razlika 135 m

2 h

0:35–0:55 h

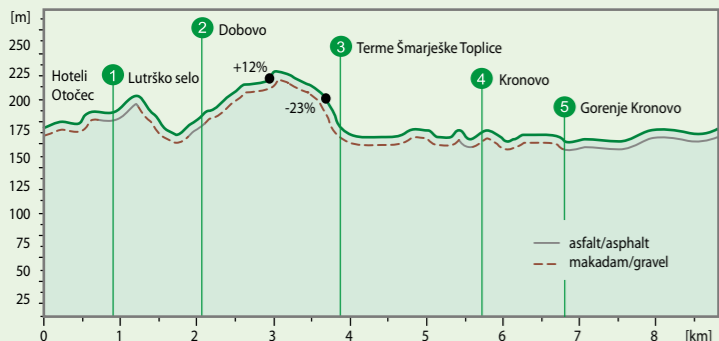
1 h

Terme Šmarješke Toplice

Lotosov cvet

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Pot Hoteli Otočec—Lutrško selo—Dobovo—Šmarješke Toplice—Dol. Kronovo—mimo Gor. Kronovo—Hoteli Otočec je od Športnega centra Otočec do Term Šmarješke Toplice skozi Dobovo označena s stebrički za nordijsko hojo (št. 2), od toplic skozi Kronovo pa s cestnimi smerokazi. Označena je v obe smeri, zato lahko pot začnemo v Šmarjeških Toplicah ali pri Športnem centru Otočec.

Na **Otočcu** bomo prvo markacijo na poti našli pri igriščih severno od Športnega centra Otočec. Gremo čez travnik, na asfaltni cesti zavijemo desno. V vasi **Lutrško selo** zavijemo levo, skozi vas, nadaljujemo po nadvozu nad avtocesto, takoj zatem pa desno na makadamsko pot, ki nas pelje do brvi čez potoček. Vzpne se čez travnik v **Dobovo**, levo po cesti mimo hiš in nato pri oznaki desno navkreber na makadamsko pot v gozd, ki je že del **Šmarjeških Toplic**. Po 20-minutni hoji po gozdu nas strm spust pripelje naravnost v park **Term Šmarješke Toplice**.

Športni center Otočec nudi možnosti za skikanje, tenis, igre z žogo, tam so tudi manjši savna, center z whirlpoolom, salon za masaže in kozmetično nego, fitnes ter bistro z veliko teraso.

Restavracija Tango z veliko senčno teraso nudi kosila, večerje, sladice, sladoled in osvežilne pijače.

Terme Šmarješke Toplice so poznane in cenjene zaradi zdravljenja bolezn srca in ožilja, ponudbe za športnike ter sodobnega wellness centra Vitarium Spa&Clinique. Sproščujoči programi centra so namenjeni krepitvi zdravja, hujšanju in razstrupljanju. Med bazeni z zdravilno termalno vodo je posebnost **edinstveni leseni bazen, ki leži nad samim termalnim vreclcem**. Hotelski kompleks obkrožajo **poti za nordijsko hojo**. Osvežite se lahko na hotelski terasi in sprehodite po **botanični poti** skozi park, kjer je **ribnik z lotosi**.

S **kolesom** se lahko do **Hotelov Otočec** vračamo desno po lokalni cesti, ki pelje v smeri **Novega mesta**.

Peš izberemo manj prometno pot: v parku **Term Šmarješke Toplice** gremo po peščeni poti na desnem bregu potoka do vasi **Šmarješke Toplice** in naprej do tretjega lesenega mostu, nato čez most na pločnik glavne ceste, nadaljujemo v naši smeri do **Družinske vasi**, kjer lahko obiščemo **Košakov mlin**. Pri **Gostilni pri Jovotu v Družinski vasi** zavijemo v vas **Kronovo** (kjer lahko vidimo **cerkvicvo sv. Nikolaja**, ki je v pisnih virih prvič omenjena leta 1526. Če od cerkve nadaljujemo pot po kolo vozu do reke Krke, pridemo do majhnega otoka, ki pa sodi med največje v Sloveniji, kjer je bil nekdan menda srednjeveški trg vasi Kronovo.) Po malo prometni lokalni cesti, mimo polj ob Krki, nadaljujemo pot v smeri Otočca, po 2 km zavijemo desno proti Lutrkemu selu in po mirni cesti nadaljujemo še 1 km do **Športnega centra Otočec**. **Namig za skok s poti:** če na **Otočcu** zavijemo še na kratko pot št. 6, si bomo ogledali **gradova Otočec** in **Struga** ter **igrišče za golf**.

Grad Otočec je kulturni spomenik državnega pomena, saj z značilno arhitekturo in lego na otoku reke Krke predstavlja eno najlepših znamenitosti v Sloveniji. Prvi pisni viri ga omenjajo že leta 1252. Grad je preurejen v hotel s petimi zvezdicami. Je član prestižnega združenja hotelov – dvorcev Relais & Châteaux. V njem se nahajata vrhunska restavracija in priljubljena poročna dvorana. Priporočamo sprehod po čudovitem grajskem parku ob reki Krki.

Naravna znamenitost **reke Krke** so lehnjakovi pragovi in otoki, lepo vidni v okolici Gradu Otočec. Včasih so lehnjak domačini uporabljali pri gradnji hiš, danes pa so pragovi zaščiteni pred posegi. Nadgradnja lehnjakovih pragov so otoki, na katere se je naselilo pestro obvodno rastlinstvo. Nastajanje otokov je dinamičen proces, saj jih visoke vode nenehno manjšajo, bogotno rastlinstvo pa zaustavlja plavje in ustvarja nove krhke brežine. Ob srednji letni vodi lahko med vasjo Otočec in Gradom Struga naštejemo kar **okoli 30 otočkov**. Reko Krko krasijo tudi številni labodi in race, bogata je z ribami.

Grad Struga stoji na terasi na desnem bregu reke Krke, le skok stran od Gradu Otočec. Grad Struga je lep primer časovno enotno nastalega gradu in predstavlja značilno grajsko arhitekturo 16. stoletja. Zaradi izpostavljene lege ob reki Krki sodi med ambientalno pomembne spomenike na Dolenjskem. Po naročilu za skupine (tel.: 07 38 48 700) priredijo grajski sprejem, ogled grajskih soban ter srednjeveško pogostitev, grajska gospa Eleonora pa tudi zapoje in zaigra na lutnjo.

Ob Gradu Struga se razprostira **igrišče za golf**. 18 polj je urejenih z mojstrsko podlago, odlikujeta pa jih tudi prostranost in razgledna lega. Ob igrišču za golf se lahko okrepcate.

3

DRUŽINSKA POT

ZNAČILNOST: pot po stranskih cestah od Otočca do Šmarjeških Toplic in med vinogradi nazaj

ZAHTEVNOST: primerna za družine

DOLŽINA: 12,9 km, višinska razlika 150 m

3–4 h

0:40–1 h

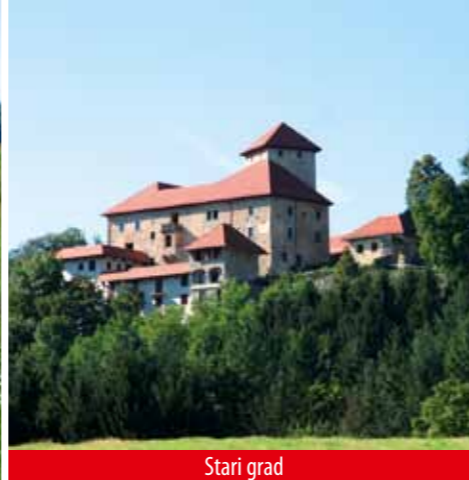
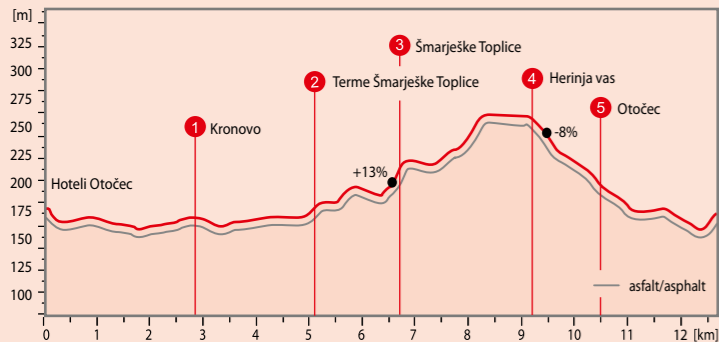
POVEZAVE

• Cvičkova gaz (št. 1)

• Grajska pot (št. 6)

Stari grad

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Pot začnemo pri **Športnem centru Otočec**. Ob reki Krki gremo mimo lesenega mostu, ki vodi proti **Gradu Otočec**.

Grad Otočec je kulturni spomenik državnega pomena, saj z značilno arhitekturo in lego na otoku reke Krke predstavlja eno najlepših znamenitosti v Sloveniji. Prvi pisni viri ga omenjajo že leta 1252. Grad je preurejen v hotel s petimi zvezdicami, v njem se nahajata vrhunski restavracija in priljubljena poročna dvorana. Priporočamo sprehod po čudovitem grajskem parku ob reki Krki.

Naravna znamenitost **reke Krke** so lehnjakovi pragovi in otoki, lepo vidni v okolici Gradu Otočec. Včasih so lehnjak domačini uporabljali pri gradnji hiš, danes pa so pragovi zaščiteni pred posegi. Nadgradnja lehnjakovih pragov so otoki, na katere se je naselilo pestro obvodno rastlinstvo. Nastajanje otokov je dinamičen proces, saj jih visoke vode nenehno manjšajo, bohotno rastlinstvo pa zaustavlja plavje in ustvarja nove krhke brežine. Ob srednji letni vodi lahko med vasjo Otočec in Gradom Struga naštejemo kar **okoli 30 otočkov**. Reko Krko krasijo tudi številni labodi in race, bogata je z ribami.

Pot nadaljujemo po asfaltni cesti ob levem bregu reke Krke do **Dol. Kronovega**.

Na desni strani čez reko Krko opazujemo **Grad Struga** in **igrišče za golf**. Na desni strani v vasi pa vidimo **cerkvic sv. Nikolaja**, ki je v pisnih virih prvič omenjena leta 1526. Če nadaljujemo pot po kolovozu mimo cerkve do reke Krke, pridemo do majhnega otoka, ki pa sodi med največje v Sloveniji. V **Družinski vasi** obiščemo **Košakov mlin**.

Od **Kronovega** naprej bomo lahko hodili po pločniku.

V **Kronovem** zavijemo proti **Šmarješkim Toplicam**. Skozi park mimo **Term Šmarješke Toplice** nadaljujemo po vzpenjajoči se cesti proti **Žalovičam**. Vzpon se konča pri kapelici, kjer gremo naravnost (smer **Trška gora**) proti stari vasi **Šmarješke Toplice**. Naravnost skozi vas nas pot pripelje na polja, kjer (občudujoč lepe travnate terase) nadaljujemo pot do kapelice. Pri kapelici, na križišču, zavijemo desno, navkreber proti **Pahi**, nato pa kmalu na levo v **Herinjo vas**.

Terme Šmarješke Toplice so poznane in cenjene zaradi zdravljenja bolezni srca in ožilja, ponudbe za športnike ter sodobnega wellness centra Vitarium Spa&Clinique. Sproščujoči programi centra so namenjeni lepotni negi, hujšanju in razstrupljanju. Med bazeni z zdravilno termalno vodo je posebnost **leseni bazen, ki se nahaja nad samim termalnim vrelcem**. V parku se lahko sprehodite po **botanični poti** in posedite ob **ribniku z lotosi**. Opazujte ptice, saj jih tu živi kar 25 vrst.

Namig za skok s poti: Če želimo malce zaokrožiti med vinogradi, od koder je lep razgled, v **Herinji vasi** zavijemo desno in nato levo strmo navzdol proti graščini **Stari grad**. Pred seboj vidimo Trško goro, desno pa **vinorodno pobočje Pahe**.

Stari grad stoji na naravno zavarovanem obronku vrh strme brežine nad potokom Lešnica. Grad je bil prvič omenjen leta 1300. Med pomembnejšimi lastniki gradu je bila rodbina Breckerfeld. **Janez Sigismund Breckerfeld** (1689–1760) je zapustil rokopise o domačih plemičih, slovar štirih glavnih evropskih jezikov itd. Leksikograf in topograf **Franč Anton Breckerfeld** (1740–1806) je med drugim napisal topografijo Novega mesta. Najstarejši del gradu predstavlja prvotno stolpato jedro zgodnjegotske oblike (13. stol.). V 14.–15. stol. so k starejšemu stolpu prislonili stanovanjska poslopja. Med drugo svetovno vojno je bil grad požgan. Grad je razglašen za kulturni spomenik lokalnega pomena in danes zaprt čaka na svoj preporod.

Iz središča **Herinje vasi** se nato spustimo v dolino, do podvoza pod avtocesto, naravnost proti osnovni šoli v vasi **Otočec**, skozi novo naselje, nato pa desno v podvoz lokalne ceste v središče vasi, pa levo na cesto, ki nas nad reko Krko vodi mimo pokopališča v smeri **Gradu Otočec** in **Šmarjeških Toplic**.

Vas Otočec je bila nekdanje poznana kot Šentpeter. Na pokopališču pri **cerkvi sv. Petra** so zanimivi veliki **nagrobni spomeniki** rodbine Schweiger-Lerchenfeld, nekdanjih lastnikov Gradu Otočec.

4

PO 7 GRIČIH NOVEGA MESTA

ZNAČILNOST: začutili boste utrip Novega mesta s prijetnim starim mestnim jedrom

ZAHTEVNOST: nezahtevna ravninska, daljša

DOLŽINA: 21,2 km, višinska razlika 220 m

5:30 h

1:10 h–1:40 h

POVEZAVE

• Po dolini reke Krke K1

• Po sledih kraške Temenice P18 (Novo mesto–Trebnje)
• Predalpska pot

Novo mesto

Kapiteljska cerkev

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Iz Šmarjeških Toplic do Hotelov Otočec po poti št. 2.

Od Gradu Otočec tik ob reki Krki navzgor do vasi Otočec, kjer zavijemo levo (smer Gumberk). Čez leseni most in desno v Žihovo selo. Na razcepu poti zavijemo desno in gremo po kolovozni poti tik nad reko, nato levo skozi gozd do vasi Krka, zatem na Graben in v naselje Ragovo, kjer zavijemo desno v gozd Ragov log.

Grad Otočec z značilno arhitekturo in lego na otoku reke Krke predstavlja eno najlepših znamenitosti v Sloveniji. Prvi pisni viri ga omenjajo že leta 1252. V gradu opazujemo arhitekturne značilnosti iz treh zgodovinskih obdobij: gotike, renesanse in baroka. Grad se ponaša z vrhunsko restavracijo, luksuznimi hotelskimi sobami (kategorije petih zvezdic) in poročno dvorano.

Reka Krka: njena naravna znamenitost so lehnjakovi pragovi in otoki.

Ragov log je gozdčič, oaza miru in priljubljeno sprehajališče. Opazujemo dva jezova na Krki.

Prečkamo reko Krko na **Ragovskem mostu**. V mestnem jedru **Novega mesta** se povzpemo proti **Kapitlju** in se spustimo mimo **Dolenjskega muzeja**. Gremo na **Kandijski most** in se ozremo nazaj proti mestnemu jedru: na levi je znameniti **Breg**. Na desni je nad pečino **frančiškanski samostan**. Vrnemo se na **Kandijski most** in se takoj za mostom in čajarno spustimo levo k **reki Krki** ter se po **Župančičevem sprehajališču** ob Krki peljemo tik ob reki. Levo čez reko je gradič **Novi dvor**.

Novo mesto: staro mestno jedro leži v slikovitem meandru reke Krke. Mestu z bogato zgodovino je leta 1365 nadvojvoda Rudolf IV. Habsburški podelil mestne pravice. V času narodnega prebujenja konec 19. stol. je bil v Novem mestu odprt **prvi narodni dom v Sloveniji**.

Kapiteljska cerkev sv. Nikolaja spada med najlepše in najstarejše arhitekturne spomenike na Dolenjskem. Izjemno lepo notranjost krasi Tintorettova oltarna slika sv. Nikolaja (dogovor za ogled na tel.: 07 38 44 413).

Dolenjski muzej: arheološke, kulturnozgodovinske, etnološke in etnostnozgodovinske razstave (tel.: 07 37 31 130).

Frančiškanska cerkev: samostan iz 15. stol. z več kot 500 let staro knjižnico, ki hrani dragocene knjige inkunabule, tiskane pred letom 1500. **Samostanska in župnijska cerkev sv. Lenarta** s slikami Valentina Metzingerja (ogled knjižnice po najavi patru na tel.: 07 33 81 473).

Jakčev dom: galerija z zbirko slikarja Božidarja Jakca in gostujočih umetnikov.

Glavni trg z mestno hišo (rotovžem) in Turističnoinformacijskim centrom (TIC), sprehod med butiki in lokali, vodnjak z verzi pesnika Dragotina Ketteja, Hostel Situla, Galerija Simulaker.

Kandijski most iz leta 1898 z enim, 75 m dolgim lokom sodi med najstarejše železne mostove v Sloveniji.

Breg: znameniti niz hišic, ki so zrastle na območju nekdanjega, leta 1786 porušenega srednjeveškega mestnega obzidja, v strmem skalnatem bregu nad reko Krko.

Novi dvor ob Krki je bil nekdaj dom lepe Primičeve Julije. Neizpolnjena ljubezen je v 19. stoletju navdihnila poezijo pesnika Franceta Prešerna.

Mimo športnih igrišč pod mostom pridemo do **Loke** (gostinski lokal, splav) in nadaljujemo pot mimo železnice do **Bršljina**. Malo naprej od železniške postaje se držimo desno in prečkamo glavno cesto, da pridemo na razgleden hrib **Marof** in v **Kettejev drevored**. Z vrha se levo spustimo v **Ločno** (tovarna zdravil Krka) in nadaljujemo pot proti **Otočcu:** skozi naselje **Lešnica**, vas **Otočec** ob reki Krki do **Hotelov Otočec**. Do **Šmarjeških Toplic** se vrnemo od **Hotelov Otočec** po poti št. 2.

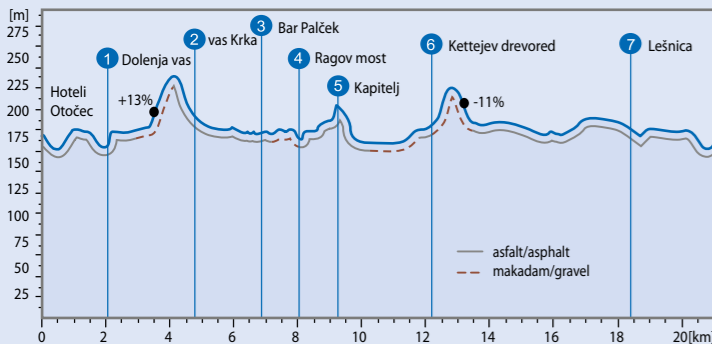
Loka: športna igrišča, sprehajališče, lokal, splav, pogled na reko Krko, most za sprehajalce.

Kettejev drevored: v približno 1500 m dolgem drevoredu divjih kostanjev, ki poteka skozi prazgodovinsko naselbino Marof, je bilo zasajenih 370 dreves. Na južnem delu je lep razgled na staro mestno jedro.

Arheološka najdišča na Mestnih njivah in gradišče na Marofu pričajo o **naselbini iz starejše železne dobe** (med 8. in 4. stol. pr. n. št.). Je eno najbogatejših najdišč iz halštatskega obdobja v Evropi, po najdenih **bronastih situlah** z umetniškimi okrasjem pa je Novo mesto dobilo ime **Mesto situl**.

Trška gora, vinorodni grič nad Novim mestom, je znan po »**cvičku**«, značilnem lahkem rdečem vinu, ki so ga včasih menda celo predpisovali na recept. Ob **cerkvi Marijinega rojstva** je med štirimi lipami **lipa velikanka**, ki je po ljudskem izročilu stara več stoletij in je z 830 cm obsega najdebelejša lipa na Dolenjskem.

V Lešnici se nahaja **Stari grad** (nad potokom Lešnica). Prvič je bil omenjen leta 1300. Med drugo svetovno vojno je bil grad požgan in po njej delno obnovljen. Kot kulturni spomenik sedaj žal zaprt čaka upravitelja, ki bi mu vrnil življenje.

5

ČEŠNJEVA POT

ZNAČILNOST: slikovita pot z Otočca v Brusnice, znane po češnjah in azalejah

ZAHTEVNOST: srednje zahtevna

DOLŽINA: 15,1 km, višinska razlika 235 m

0:50–1:10 h

Grad Otočec

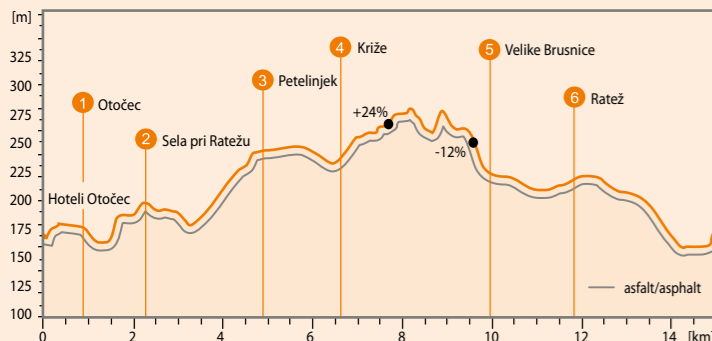
POVEZAVE

• Po šentjernejskem polju K9

• Peš na Gorjance (št. 15)

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Od **Šmarjeških Toplic** do **Hotelov Otočec** pridemo po poti št. 2.

Od **Gradu Otočec** gremo po levem bregu reke Krke v smeri proti **Novemu mestu** do vasi **Otočec**.

Grad Otočec z značilno arhitekturo in lego na otoku reke Krke predstavlja eno najlepših znamenitosti v Sloveniji. Prvi pisni viri ga omenjajo že leta 1252. Grad se ponaša z vrhunsko restavracijo, hotelskimi sobami (kategorije petih zvezdic) in poročno dvorano.

Reka Krka: Njena naravna znamenitost so lehnjakovi pragovi in otoki.

Vas Otočec je bila nekdanj poznana kot Šentpeter. Na pokopališču pri **cerkvi sv. Petra** so zanimivi **nagrobni spomeniki** rodbine Schweiger-Lerchenfeld, nekdanjih lastnikov Gradu Otočec.

V središču vasi **Otočec** zavijemo levo (smer **Gumberk**) do reke Krke, čez leseni most in desno skozi **Dolenjo vas** ter čez travnike na **Sela pri Ratežu**. Osvežimo se na **domaćiji pri Šerugovih**, nato nadaljujemo pot do **Rateža**. Na glavni cesti, ki pelje v **Novo mesto**, zavijemo desno, mimo Gostilne Mrak – Pod klančkom in dalje v smeri Novega mesta. V vasi **Petelinjek** zavijemo levo za smer **Potov Vrh–Križe**. Na **Križah** pri gasilskem domu zavijemo levo. Povzpeli se bomo na vinski gorici **Slatenska gora** in **Bednje**. Držimo se glavne širše asfaltne ceste, ki nas vodi v dva večja spusta in dva vzpona na vrh goric. Nagrajeni bomo s **čudovitim razgledom**. Pot vodi skozi gozd, mimo znamenj križa do **Brusnic**.

V Selah pri Ratežu se nahaja **kmetija Medle**, kjer **biološko pridelujejo sadje in zelenjavo**, morda pa boste srečali tu tudi domačega sina Sandija, slavnega stanovanca hiše Big Brother. Z veseljem vam bo postregel z izvrstnimi domačimi žganjicami.

Vredna obiska je turistična kmetija Šeruga, kjer ohranjajo **etnološko dediščino**. Okusili boste tradicionalno kmečko hrano in uživali na pomirjajoči domačiji ob potoku (predhodna naročila na tel.: 07 33 46 900).

V Križah greste po **zelo razgledni poti**, kjer lahko opazujete dolino reke Krke od Novega mesta na levi in nad njim vinorodno Trško goro vse do Vinjega vrha. Na desni pa skrivnostno pogorje Gorjancev.

Vas Brusnice je poznana po **češnjah** »brusniških hrustavkah« in tudi po edinstveni rastlini **Rhododendron luteum** ali po domače azaleji, ki jo sicer zelo redko najdemo v naravi. Vas je dobila ime po zdravilni rastlini brusnica, ki raste v okoliških gozdovih.

Brusnic se je prijel tudi vzdevek **Mačja dolina**. O tem obstaja več zgodb. Ena izmed njih pripoveduje, da se je brusniška hči omožila v vas, kjer Brusničanov niso najbolj cenili. Poleg vina je svatom močno teknila pečenka, ki je bila podobna zajčji, pa vendar je imela drugačen okus. Gostje so spravili vkup vse svoje znanje o divjačini, ugotoviti pa le niso mogli, katero meso jedo. Ko je bilo ugibanja dovolj, je eden od domačinov zamijavkal. Gostom je jed zastala v grlu. Nastala je huda zamera, padale so hude besede, sledil je tudi pretep. A o izidu pretepa legenda ne poroča. Vsako leto v Brusnicah poteka prireditev **Praznik češenj**. Mogoče je okusiti tudi kulinarčne umetnine vaških gospodinj. V povorki kmečkih voz obudijo stare običaje in šaljive dogodke.

V vasi **Brusnice** se v križišču treh poti spustimo levo. Med hišami (držimo se desno) se spuščamo do vaške **cerkve sv. Križa**. Pri cerkvi na glavni cesti zavijemo levo v smeri **Rateža** in **Novega mesta**.

Zapuščamo lepo brusniško dolino pod mogočnimi Gorjanci in na glavni cesti pri **Gostilni Vovko** zavijemo desno proti **Šentjerneju**. Kmalu bomo zagledali oznako za **Otočec**, zavijemo levo na ožjo gozdno pot. Gremo skozi gozd do odcepa proti **golf igrišču na Otočcu**. Tam si oglejmo slikovita polja za **golf**, jezera in **Grad Struga**.

Pri **Gradu Struga** nadaljujemo po makadamski pešpoti proti **Gradu Otočec**. Na asfaltno pot pride-mo pri **kampu Otočec**, tik ob reki Krki. Mimo **Gradu Otočec** se vrnemo do našega izhodišča.

Grad Struga je lep primer grajske arhitekture 16. stoletja. Zaradi lege ob reki Krki sodi med ambiantno pomembne spomenike na Dolenjskem. Poznan je tudi po Tavčarjevi povesti Otok in struga. V teh časih še čaka na obnovo.

Golf igrišče na Otočcu je eno najprostranejših in najlepših igrišč v Sloveniji z 18 polji, z mojstrsko pripravljeno podlago in lepimi razgledi. Ob igrišču se lahko okrepcate.

Od **Hotelov Otočec** v **Šmarješke Toplice** pridemo po poti št. 2.

6

GRAJSKA POT

ZNAČILNOST: blagodejen »sprehod« do dveh gradov ob reki Krki

ZAHTEVNOST: nezahtevna, za družine z majhnimi otroki

DOLŽINA: 4,2 km, višinska razlika 55 m

1 h

0:20–0:35 h

0:45 h

Grad Otočec

maše. Poleg edinstvene lege ima Grad Otočec še eno arhitekturno posebnost, rasel je namreč v treh zgodovinskih obdobjih. Gotika, renesansa in barok so na gradu pustili zanimiv in neponovljiv pečat – sožitje treh zgodovinsko in arhitekturno močnih obdobji.

Otok z gradom se je nekdanj držal kopnega. A je, če verjamemo legendi, svojo otoško pozicijo dobil zaradi ljubosumnega grofa. Ta je dal prekopati desni kanal, ker se je baje navihana grofica preveč navduševala nad okoliškimi snubci, in ji tako preprečil, da bi uhajala z gradu. A najverjetneje je otok nastal zaradi lažje obrambe pred turškimi vpadi.

Grad je bil po 2.svetovni vojni, ko je bil oropan in požgan, večkrat obnovljen, nazadnje v letu 2007, ko je šarmantno notranjost uredilo podjetje Terme Krka, skrbni upravljalec gradu.

Dandanes je grad hotel s petimi zvezdicami in ima odlično restavracijo. Je član prestižnega združenja hotelov Relais & Châteaux. Znan je po romantičnih porokah. Na vrtni terasi si privoščimo kakšno od grajskih dobrot.

Naravna znamenitost **reke Krke** so lehnjakovi pragovi in otoki. Lehnjakovi pragovi se raztezajo med vasjo Otočec in Gradom Struga v dolžini skoraj dveh kilometrov, rečni padec pa znaša za Krko v tem toku rekordne štiri metre. Včasih so lehnjak domačini uporabljali pri gradnji hiš, danes pa so pragovi zaščiteni pred posegi. Nadgradnja lehnjakovih pragov so otoki, na katere se je naselilo pestro obvodno rastlinstvo. Nastajanje otokov je dinamičen proces, saj jih visoke vode nenehno manjšajo, bohotno rastlinstvo pa zaustavlja plavje in ustvarja nove krhke brežine. Ob srednji letni vodi lahko med vasjo Otočec in Gradom Struga naštejemo kar okoli **30 otočkov**. Reko Krko krasijo tudi številni labodi in race, bogata je tudi z ribami.

Na koncu makadamska pot zavije desno v rahel hrib, po 100 m zagledamo **Grad Struga** in **golf igrišče**. Pot nadaljujemo in zavijemo desno, po z belo ograjo zaščiteni poti, ki nas vodi mimo golf igrišč (levo). Na koncu te poti zavijemo ostro desno, po asfaltni cesti navzdol, po 100 m pridemo znova do **kampa Otočec**. Čez most mimo **Gradu Otočec** in nazaj po isti poti do **Športnega centra Otočec**.

Grad Struga stoji na terasi na desnem bregu reke Krke, le skok stran od Gradu Otočec. Prvotni dvor, omenjen leta 1449, je v 16. stoletju prezidal v grad Karel pl. Jurič. Juriči so bili lastniki gospodarstva vse do začetka 19. stoletja, ko je postal last vitezov Fichtenau.

Grad Struga je lep primer časovno enotno nastalega gradu in predstavlja značilno grajsko arhitekturo 16. stoletja. Zaradi izpostavljene lege ob reki Krki sodi med ambientalno pomembne spomenike na Dolenjskem. Ima tudi kulturno-zgodovinski pomen, saj je poznan tudi po Tavčarjevi povesti Otok in struga. Po vnaprejšnjem naročilu za skupine (tel.: 07 38 48 700) priredijo grajski sprejem, ogled črne kuhinje in grajskih soban ter srednjeveško pogostitev, grajska gospa Eleonora pa zapoje in zaigra na lutnjo.

Ob gradu Struga se razprostira **igrišče za golf**, ki je najlepše v Sloveniji. 18 polj je urejenih z mojstrsko podlago, odlikujeta pa jih tudi prostranost in razgledna lega. Ob igrišču za golf se lahko okrepite.

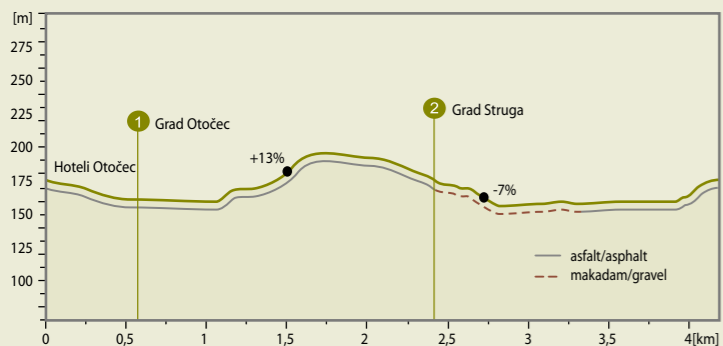
Do **Term Šmarješke Toplice** pridemo po poti št. 2.

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Iz **Šmarjeških Toplic** pridemo do **Hotelov Otočec** po poti št. 2.

Od **Hotelov Otočec** se mimo **Restavracije Tango** spustimo navzdol po asfaltni cesti do podhoda pod lokalno cesto, levo čez leseni most, mimo **Gradu Otočec**. Čez most nadaljujemo pot ob reki Krki mimo **kampa Otočec**, tam pa naravnost na makadamsko pot po bregu reke Krke.

Grad Otočec, eden od 38 slovenskih kulturnih spomenikov, preseneča s svojo lepoto in skrivnostnostjo. Njegovi posebnosti sta slikovita lega na otoku reke Krke in prelepa arhitektura. Grad je bil v začetku nastanka brez obzidja, kasneje so ga zaščitili tudi z zidom. Na levi strani vhoda so strelne line. Znotraj grajskega dvorišča so trije stolpi. En stolp je bil nekdanj kapela, v kateri so graščaki imeli

Golf igrišče na Otočcu

7

SKIKE OSMICA

ZNAČILNOST: krajša makadamska in asfaltna pot po stranskih cestah od Otočca do Lutrškega sela

ZAHTEVNOST: neprometna pot, primerna za skikerje in družine z manjšimi otroki

DOLŽINA: 3,4 km, višinska razlika 45 m

0:15–0:25 h

0:25 h

Skikanje

Skikanje ali »skajkanje« bi najbolje opisali kot nordijsko rolanje s pomočjo palic ali pa kot letno zamenjavo drsalne tehnike teka na smučeh. Nudi veliko zabave in adrenalina, predvsem pa pozitivno vpliva na naše zdravje in počutje.

Opremo za skikanje si lahko izposodite v Športnem centru Otočec, prav tako pa jo tam lahko tudi kupite. Za navdušence te rekreacije so na voljo skike tečaji in programi z ugodno nastanitvijo v Hotelu Šport.

Grad Otočec

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Izpred **Športnega centra Otočec** nas pot vodi navzdol do odcepa levo proti **Lutrškemu selu**. Po 600 metrih pridemo na križišče, kjer zavijemo na levo proti vasi.

Pri prvi kmetiji v **Lutrškem selu** zopet zavijemo levo in se po ravnici peljemo po asfaltni cesti, ki je dolga 600 metrov. Zavijemo desno na makadamsko pot in po rahlem vzponu skozi gozd pridemo do **kmetije Pleško** (ki se ukvarja s pridelavo vrtnin in jagod), nato pa se spustimo do **Športnega centra Otočec**.

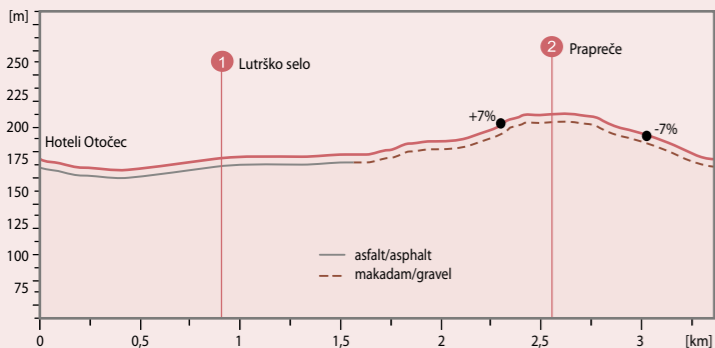

Hoteli Otočec

Grad Otočec je kulturni spomenik državnega pomena, saj z značilno arhitekturo in lego na otoku reke Krke predstavlja eno najlepših znamenitosti v Sloveniji. Prvi pisni viri ga omenjajo že leta 1252. Grad je preurejen v hotel s petimi zvezdicami, v njem se nahajata vrhunska restavracija in priljubljena poročna dvorana. Priporočamo sprehod po čudovitem grajskem parku.

Naravna znamenitost **reke Krke** so lehnjakovi pragovi in otoki, lepo vidni v okolici Gradu Otočec. Včasih so lehnjak domačini uporabljali pri gradnji hiš, danes pa so pragovi zaščiteni pred posegi. Nadgradnja lehnjakovih pragov so otoki, na katere se je naselilo pestro obvodno rastlinstvo. Nastajanje otokov je dinamičen proces, saj jih visoke vode nenehno manjšajo, bogotno rastlinstvo pa zaustavlja plavje in ustvarja nove krhke brežine. Ob srednji letni vodi lahko med vasjo Otočec in Gradom Struga naštejemo kar **okoli 30 otočkov**. Reko Krko krasijo tudi številni labodi in race, bogata je z ribami.

Prapreče so zaselek treh hiš na hribčku, iz katerega je **lep pogled** proti Športnemu centru Otočec, igrišču za golf in Trdinovemu vrhu na Gorjancih.

8

DO DOMAČIJE ŠERUGA

ZNAČILNOST: priporočamo družinam, ljubiteljem narave in gostoljubja željnim

ZAHTEVNOST: nezahtevna

DOLŽINA: 7,6 km, višinska razlika 120 m

2 h

0:30–0:50 h

Šerugova domačija

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Od Šmarjeških Toplic do Otočca pridemo po poti št. 2.

Pri Športnem centru Otočec zavijemo proti Gradu Otočec, na križišču z lokalno cesto ob reki Krki pa zavijemo desno v smeri Novega mesta in gremo po lokalni cesti nad reko Krko.

Grad Otočec je kulturni spomenik državnega pomena, saj z značilno arhitekturo in lego na otoku reke Krke predstavlja eno najlepših znamenitosti v Sloveniji. Prvi pisni viri ga omenjajo že leta 1252. Grad je preurejen v hotel s petimi zvezdicami in je član prestižnega združenja hotelov Relais & Châteaux. V gradu se nahajata vrhunska restavracija in priljubljena poročna dvorana. Priporočamo sprehod po čudovitem grajskem parku.

Naravna znamenitost reke Krke so lehnjakovi pragovi in otoki, lepo vidni v okolici Gradu Otočec. Včasih so lehnjak domačini uporabljali pri gradnji hiš, danes pa so pragovi zaščiteni pred posegi.

Nadgradnja lehnjakovih pragov so otoki, na katere se je naselilo pestro obvodno rastlinstvo. Nastajanje otokov je dinamičen proces, saj jih visoke vode nenehno manjšajo, bohotno rastlinstvo pa zaustavlja plavje in ustvarja nove krhke brežine. Ob srednji letni vodi lahko med vasjo Otočec in Gradom Struga naštejemo okoli 30 otokov. Reko Krko krasijo tudi številni labodi in race, bogata je z ribami.

V vas Otočec pridemo mimo pokopališča, nadaljujemo do lokala Cviček bar, kjer ostro zavijemo levo proti Gumberku in se spustimo do reke Krke, ki jo prečkamo po lesenem mostu. Zavijemo v Dolenjo vas, nato pa po cesti levo mimo travnikov do vasi Sela. V vasi je smerkaz levo do turistične kmetije Šeruga.

Na kmetiji Šeruga z velikim posluhom ohranjajo etnološko dediščino. Okusili boste tradicionalno kmečko hrano in pijačo ter uživali v pomirjajočem ambientu domačije ob potočku (predhodna naročila na tel.: 07 33 46 900).

Na kmetiji Medle na Selih (nad Šerugovimi) lahko kupite biološko pridelano sadje in zelenjavo, morda pa boste srečali tudi domačega sina Sandija, slavnega in simpatičnega stanovanca hiše Big Brother. Z veseljem vam bo postregel z izvrstnimi domačimi žganjicami.

Po obisku na kmetijah se vračamo proti Otočcu:

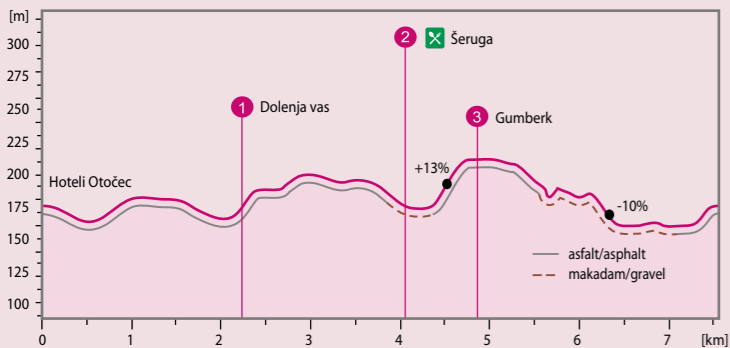
- s kolesom desno skozi Sela mimo kmetije Medle in skozi Dolenjo vas,
- peš pa lahko od Šerugovih do zaselka Gumberk in po poti skoraj do mostu čez reko Krko.

Da se izognemo prometni cesti, 50 metrov pred mostom zavijemo na gozdno pot, ki nas ob desnem bregu reke Krke popelje do jase pri Gradu Otočec.

Vas Otočec je bila nekdanj poznana kot Šentpeter. Na pokopališču pri cerkvi sv. Petra so zanimivi veliki nagrobni spomeniki rodbine Schweiger-Lerchenfeld, nekdanjih lastnikov Gradu Otočec.

Namig za skok s poti: če od vasi Sela pot nadaljujete na Ratež (še cca 300 m), boste prišli do gostilne Pod klančkom, znane po pečenih odojkih, jagenjčkih, gobjih jedeh in postrevih.

Do Šmarjeških Toplic pridemo po poti št. 2.

9

V DOLENJSKE TOPLICE

ZNAČILNOST: v ravninskem delu spremljamo reko Krko, v blago gričevnatem delu vinske gorice pod Gorjanci

ZAHTEVNOST: srednje zahtevna

DOLŽINA: 56,1 km, višinska razlika 580 m

2:20–2:50 h

Wellness center Balnea

POVEZAVE

- Po dolini reke Krke K1 (Straža–Žužemberk)
- Po poti iz Dolenjske v Belo krajino K3

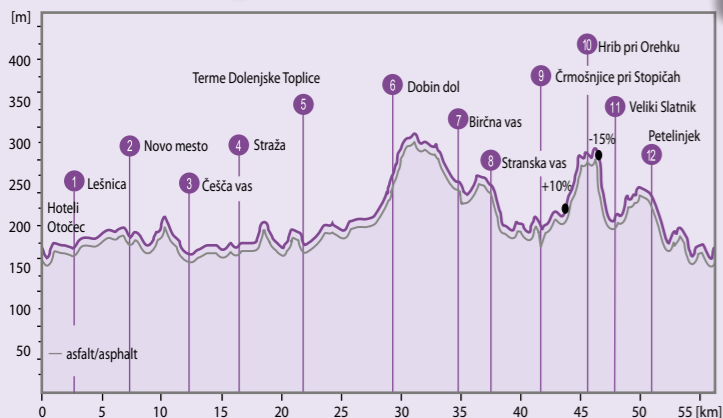

- Predalpska pot
- Po sledih kraške Temenice P16
- Evropska pešpot E7

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Pri Gradu Otočec zavijemo desno ob reki Krki proti Novemu mestu.

Grad Otočec je z značilno arhitekturo in lego na otoku reke Krke ena najlepših znamenitosti v Sloveniji.

V Lešnici na desni opazujemo **vinorodni grič Trško goro**. Desno pod Trško goro opazite **Stari grad** iz 13. stoletja.

V Novem mestu se držimo oznak za smer **Mirna Peč**, od bencinskega servisa »Tuš« dalje pa **Češča vas** in **Straža**. V Češči vasi nadaljujemo pot proti **Zalogu** in **Straži**. V Straži nadaljujemo po cesti v smeri **Kočevja**. Na začetku vasi **Gorenje Polje** zavijemo levo, na stransko pot proti **Dolenjskim Toplicam**. Na **Dolenjem Polju** zapustimo reko Krko: čez lesen most jo prečkamo, na glavni cesti zavijemo levo in se mimo šole spustimo v središče **Dolenjskih Toplic**.

Novo mesto je mesto z bogato zgodovino in slikovitim mestnim jedrom (več v opisu poti št. 4).

V Češči vasi se nahaja **velodrom**, ki je gostil mladinsko svetovno prvenstvo v kolesarstvu.

Skozi Stražo se vije **reka Krka** z jezovi in ostanki mlinov ter žag, desno se nahaja vinorodna **Straška gora**.

Terme Dolenjske Toplice so tektonske toplice z izviri termalne vode (38 °C) globine 1000 metrov. Zdravilni izviri, zajeti pod Hotelom Vital, že stoletja krojijo življenje doline. **Zdravilišče tako sodi med najstarejše v Evropi**.

Največji sloves je zdravilišče doživljalo konec 17. in v 18. stol., ko so lastniki, knežja družina Auer-sperg, zgradili dvonadstropno kopalniško stavbo s tremi bazeni (Knežjo, Karlovo in Jožefovo kope-ljo) in prvi hotel.

Že leta 1776 je imelo zdravilišče prvi kopalniški red, leto kasneje pa prvo analizo termalne vode, ki je bila objavljena na Dunaju.

Danes so terme v lasti Term Krka, ki so jih v zadnjih treh desetletjih razvile v sodobno in priznano zdravilišče za rehabilitacijo gibalnega sistema ter prijazno destinacijo za dobro počutje.

Tu se lahko okrepčamo v **kavarni Hotela Balnea** ali v **restavraciji**, osvežimo se v termalnih

bazenih **Wellness centra Balnea**. V Kulturno-kongresnem centru je **turistična pisarna (TIC)** z informacijami o kraju.

Po ogledu toplic nadaljujemo v smeri **Uršnih sel**: skozi vasi **Dolenje** in **Gorenje Sušice** se vzpenjamo do **Dobindola**.

Kraški svet kleše značilne pojave v izvorni dolini presihajoče Sušice pod Dobindolom. Vodnati kraški izviri potokov v svojem kraškem zaledju skrivajo tudi **znamenite človeške ribice**.

V središču **Uršnih sel** zavijemo levo proti **Novemu mestu**. Na koncu **Birčne vasi** zapeljemo desno proti **Stranski vasi**. Po nekaj kilometrih spusta pridemo do glavne ceste **Novo mesto–Metlika**, obrnemo desno na glavno cesto. Po dobrem kilometru vožnje jo zapustimo in zavijemo levo na manj prometno pot v smeri **Hrušice**. Od velikih vzponov je to zadnji na naši poti: prevozimo vasi **Šentjošt** in **Hrib pri Orehku** (lepa panorama nas nagradi za naš trud). Levo zavijemo v smeri **Velikega Slatnika** in **Križ**.

Na pokopališču na Velikem Slatniku so pokopani starši znanega fizika **Ernsta Macha** (z Machovim številom opisujejo hitrost letala), po njem pa se imenuje bližnji Mahov hrib.

V **Križah** obrnemo desno za **Potov Vrh** in **Petelinjek**.

Iz Petelinjeka se spustimo na glavno cesto desno proti **Ratežu**, pri **Gostilni Mrak** (Pod klančkom) pa levo za **Sela pri Ratežu**. Na Otočec se vračamo skozi Dolenjo vas. Kmalu bomo spet ob reki Krki: ugledamo jo pri vasi **Otočec**, kjer prečkamo leseni most, v središču vasi pa zavijemo desno. Do **Gradu Otočec** sta le še 2 km.

Na kmetiji **Šeruga** na Selih pri Ratežu z velikim posluhom ohranjajo **etnološko dediščino in tradicionalne kmečke jedi**.

10

MOKRIH NOG NAOKROG

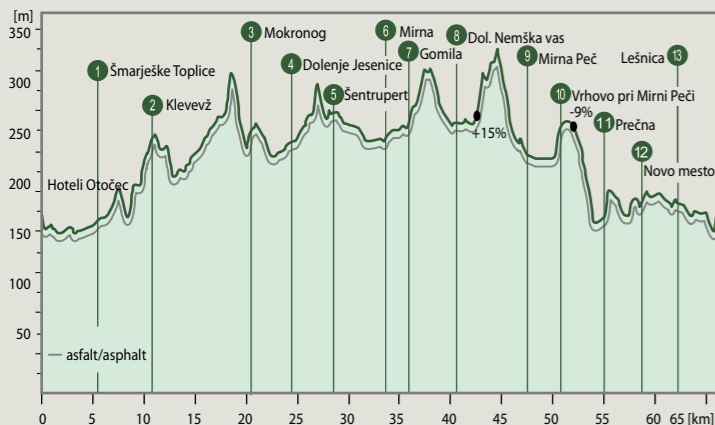
ZNAČILNOST: griči s sakralnimi zakladi in doline skrivnostne reke Temenice

ZAHTEVNOST: srednje zahtevna, odlična za celodnevni izlet

DOLŽINA: 66 km, višinska razlika 665 m

2:40–3:10 h

POVEZAVE

- Po poti sakralnih zakladov K12
- Po 7 gričih Novega mesta (št. 4 oz. P17)

- Emina romarska pot

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Od Hotelov Otočec pridemo do Šmarjeških Toplic po poti 2.

Iz Šmarjeških Toplic se peljemo proti Šmarjeti in naprej proti Zburam. Po prečkanju kamnitega mostu zavijemo levo med sadovnjake. Pri oznaki Grič pri Klevevžu zavijemo levo navzdol do mlina, kjer se sprehodimo do Klevevških toplic. Vrnemo se na Grič pri Klevevžu (levo na vrh hriba), kjer se sprehodimo po nekdanjem posestvu z ostanki Gradu Klevevž.

Terme Šmarješke Toplice so naravno zdravilišče s termalno vodo in wellness centrom.

V cerkvi sv. Marjete v Šmarjeti je stenska slika Križanje iz 17. stoletja, največja baročna nabožna slika pri nas.

Klevevška toplica je ime za izvir termalne vode (22 °C), ki privre na dan pod večjo skalo ob potoku Radulja, pod razvalinami Gradu Klevevž. Prileže se osvežitev (kopanje ni nadzorovano). V bližini je vhod v kraško jamo, za katero so trdili, da je bila povezana z gradom. Baje se v njej skriva zaklad.

Do Mokronoga pridemo na dva načina:

- čez Čelevec (nazaj med sadovnjaki do križišča, kjer je desno oznaka za Čelevec). Ko po vaški poti čez griče in doline pridemo na glavno cesto, zavijemo levo;
- ali po označeni glavni cesti Šmarjeta–Zbure–Mokronog.

V Mokronogu se zapeljemo skozi staro trško jedro ter pri žagi desno proti Martinji vasi. Po spustu prečkamo reko Mirno ter v križišču zavijemo levo ter takoj nato desno proti Dolenjim Jesenicam. Po vzponu se po asfaltirani cesti spustimo proti Šentrupertu, kjer se mimo cerkve sv. Ruperta zapeljemo desno proti Mirni.

V Mokronogu (pomeni mokre noge) vas bo očaralo obnovljeno **staro trško jedro in cerkev Žalostne Matere Božje** na bližnji Žalostni gori iz konca 17. stol., črni marmornat oltar in strop iz 18. stol., oltarne slike **Valentina Metzingerja** iz istega časa, svete stopnice arhitekta **Lovrenca Pragerja** ter poslikava **Antona Postla**.

V bližini Dolenjih Jesenic se nahajajo Gorenje Jesenice s **cerkvijo sv. Kancijana**, ostanki freske sv. Krištofa, šilastoločnim gotskim portalom, oltarno sliko in slikami v atiki **Antona Postla**.

V Šentrupertu se nahaja **triladijska dvoranska cerkev sv. Ruperta** s šestimi vitkimi slopi in zvonikom iz 15. stol. Cerkev je bila prvič omenjena leta 1163. Zanimivost na pokopališču je **kapela sv. Križa** iz 19. stol. (grobnica plemiške družine Barbo, izdelana po načrtu Pascolija). Obiščete lahko **Vinsko klet Frelih**. Na poti do Mirne se v Slovenski vasi lahko okrepite v Gostilni Javornik, ter obiščete slikovit Križev pot s kapelo Žalostne Matere Božje pod Veselo goro. Na Veseli gori stojita cerkev sv. Frančiška Ksaverija iz 18. stoletja ter muzej kmečkih orodij in čebelarjev.

V Mirni, 1 km desno od glavne poti, načrtane po trasi, se skriva t.i. **Speča lepota – mirnski grad**, ki je bil prvič omenjen že leta 1165, a zametki segajo v čas rimske civilizacije.

Na Gomili zavijemo levo proti Lanšprežu. Po ogledu nadaljujemo proti Dolenji Nemški vasi ter v smeri Mirne Peči.

Po rahlem vzponu mimo Ponikev, kjer reka Temenica ponikne, se pripeljemo mimo **svete Ane** in **Zijala** do Mirne Peči. Pri osnovni šoli zavijemo desno po cesti ob reki Temenici do Vrhovega, kjer reka spet ponikne in pride na površje v Luknji. Po gozdni makadamski cesti se peljemo mimo Luknje v Prečno.

Pot nas vodi mimo tovarne Adria Mobil do križišča pri vojašnici v Novem mestu, kjer se peljemo naravnost do semaforiziranega križišča, desno na obvoznico v smeri Metlike, nato pa v smeri Otočca in Šmarjeških Toplic.

Gomila: po gozdni cesti se peljemo mimo Lanšpreža. Lastnik **gradu Lanšprež**, ki so ga po vojni porušili, **Peter Pavel Glavar**, je postal slaven z razsvetljenskimi spisi o čebelah. Pokopan je v kapeli sv. Martina, blizu nje pa še stoji kozolec z 10 stebri iz 18. stol.

Na poti Dol. Nemška vas–Vrhpeč: Nad naseljem Vrhpeč se dviga slikovit hrib **Vrh sv. Ane**, na katerem se je razvila naselbina že v času starejše železne dobe. **Cerkev sv. Ane** je iz srednjeveškega časa. Grič Svete Ane nekje v globini predira **podzemna reka Temenica**, ki priteka na dan pod mogočnim spodmolom **Zijalo**, pod 35 metrov visoko skalno steno. Za sifonskim izvirom je raziskanih 65 metrov podzemnih vodnih rovov, globokih do 12 metrov. Nad izvirom sta **dve jami** (Fantovska luknja in Ajdovska jama). Lepo urejena pot do Zijala je vsekakor vredna našega obiska.

Reka Temenica je znamenita ponikalnica, ki na svoji poti do izliva v Krko dvakrat ponikne.

Kraj **Mirna Peč** je dobil nekoliko nenavadno ime – najbrž izhaja iz nemškega »Hönigstein« (medna peč), menda po medeni barvi skalovja v Zijalu. Osvežite se v Gostilni Novljan.

Luknja je izvorna dolina reke Temenice, ki je verjetno nastala z zrušenjem stropa kraške jame. Pod skalnim previsom so **ostanki gradu Luknja**. Med znanimi lastniki gradu je bil tudi Erazem Predjamski.

Novo mesto je prestolnica Dolenjske s slikovitim starim mestnim jedrom (več v opisu poti št. 4).

11

VINSKI GRIČI IN MOKRIŠČA

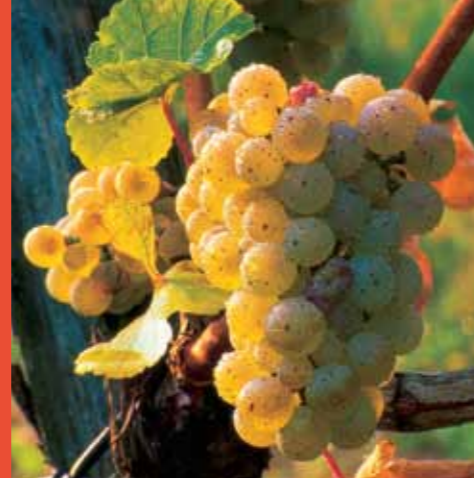
ZNAČILNOST: za ljubitelje narave in mokrišč, poti po razglednih vinorodnih gričih in ravninah reke Krke

ZAHTEVNOST: prva polovica po gričevju zahtevna, druga polovica poti ravninska

DOLŽINA: 54 km, višinska razlika 635 m

2:10 h–2:40 h

POVEZAVE

- Do dolenskih Benetk (št. 12)
- Po Šentjernejskem polju K9 (na Gorjance)

- Evropska pešpot E7
- Po poteh menihov P11 (Pleterje–Gospodična)

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Od Otočca do Šmarjeških Toplic pridemo po poti št. 2.

Ustavimo se lahko v **Termah Šmarješke Toplice**, kjer se sprehodimo po zdraviliškem parku, ob **jezeru z lotosi**, lahko pa se osvežimo v termalnih bazenih.

V **Šmarjeti** si lahko ogledamo **cerkev sv. Marjete** z dragoceno sliko Križanje (največjo baročno sliko pri nas). Na poti proti **Zburam** desno ob kamnitem mostu lahko vidimo obsežno **mokrišče Zdravci** (ob potoku Radulja). Ob nekdanjem mlinu lahko opazimo sive in bele čaplje, srne, lisice, divje zajce in fazane.

Namig za skok s poti: Pol ure nam bo vzel ogled naravnega izvira termalne vode **Klevezž**. Takoj za kamnitim mostom zavijemo rahlo levo, mimo vasi **Radovlja**, 300 m skozi sadovnjak. Tik pred tablo **Grič** pri **Klevezžu** zavijemo levo na ozko pot v zatrep doline **Radulje**, k mlinu ter se čez most sprehodimo desno do izvira.

Na vrhu hriba **Grič** pri **Klevezžu** so ostanki **Gradu Klevezž**. Vrnemo se na cesto **Šmarjeta–Zbure**.

Od **Zbur** ob močvirskih ravninah do **Škocjana** lahko opazujemo štoklje.

V vasi **Škocjan** nasproti cerkve zavijemo levo proti vinskim goricam. Prečkamo dvoločni most prek **Radulje** in nadaljujemo po glavni cesti.

Namig za skok s poti: V **Zagradu** (3 km) si lahko ogledamo ekopark z leseno kmečko domačijo. Sicer pa se iz **Škocjana** povzpemo do geometrijskega središča Občine Škocjan. Nahaja se 50 m levo od glavne ceste. Tam so opisane znamenitosti občine.

Namig za ljubitelje mokrišč: Od geometrijskega središča lahko do naslednjega cilja pridemo v zanki okrog hriba **Bučke** (12,5 km daljša pot). Z glavne ceste desno proti Športnemu parku Bučka pelje zložna senčna pot (5 km) do **Štritovskega jezera**, ki je nastalo v opuščnem glinokopu. Nadaljujemo proti severu do glavne ceste proti **Sevnici** skozi **Dolenje** in **Gorenje Radulje**. V vasi **Močvirje** stopimo do **cerkvice**. Prevzela nas bo spokojnost doline Hubajniškega potoka. Okrog doline se vzpemo in na **Bučko** pridemo pri gasilskem domu.

Nadaljujemo vzpon proti **Bučki**. V vasi tik ob gasilskem domu se vzpemo levo do **cerkve Stopno**

(pri hiši Bučka 45). Trud je več kot poplačan: na vrhu hriba je **razgledna točka s čudovito romarsko cerkvijo rožnovenske Matere Božje**, ki ima en oltar na zunanjem delu.

Vrnemo se skozi **Bučko**, čez **Jarčji Vrh** se spustimo do **Dolenje Radulje**. V križišču **Raka–Šrit** nadaljujemo naravnost (ne desno) do **Zavratca**.

Namig za skok s poti: Če malo pred **Zavratcem** zavijemo levo v smeri **Sevnice**, bomo že čez 1 km uživali ob ribniku z lokvanji in v žabjem regljanju. V preprosti ribiški koči **pečejo postrvi ali krape**.

Vzpon do **Zavratca** je poplačan z razgledi in zidanicami, med katerimi se po vinorodnih gorinah mimo **Rovišča** (cerkev sv. Nikolaja) spuščamo do **Rake**.

Na **Raki** se nahaja trg z veličastno **cerkvijo sv. Lovrenca**. Nekaj metrov od trga (v smeri **Krško**) se ustavimo desno ob opuščnem samostanskem poslopju z obzidno vinsko brajdo, 50 m za njim sameva raški grad. Vrnemo se na trg in se v smeri **Kostanjevice** začnemo spuščati proti **Smedniku**.

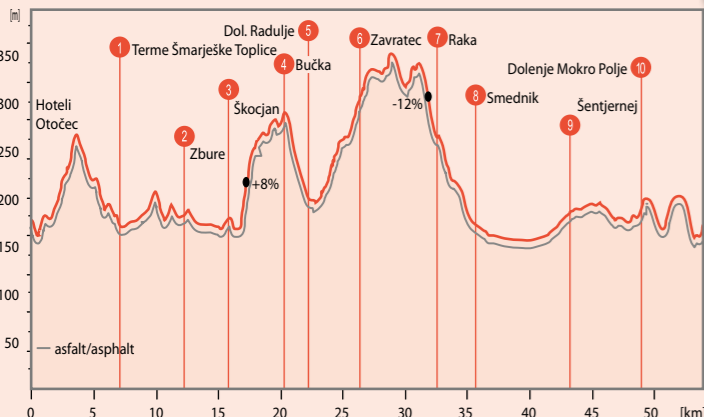
Ko v **Smedniku** prečkamo avtocesto po nadvozu, se pripeljemo pod krošnje **Krakovskega gozda**.

To je največji nižinski gozd doba (poplavnega nižinskega hrsta) in belega gabra v Sloveniji. Področje je težko dostopno in včasih poplavljen, zato gozd predstavlja dragoceno zavetje mnogim rastlinam in živalim, zlasti pticam.

Ravninska pot nas pelje do **Zameškega**, nadaljujemo v **Mršečo vas**, kjer čez leseni most prečkamo reko Krko. Na travnikih in mokriščih ob Krki lahko opazujemo štoklje in sive čaplje. Nato pridemo v **Šentjernej** (Gostilna Majzelj).

Namig za skok s poti: Iz Šentjerneja ni daleč do **samostana Pleterje** (gotska cerkev, multivizijska predstavitev življenja menihov, trgovina s spominki, skansen – muzej na prostem).

Po ravninah peljemo skozi vasi, tudi **Dol. Mokro Polje**, v smeri Novega mesta. Pri smerokazu za **Otočec** zavijemo desno na senčno pot proti golf igrišču ter Gradu Otočec (več v opisu poti št. 6). Do **Šmarjeških Toplic** pridemo po poti št. 2.

12

DO DOLENJSKIH BENETK

ZNAČILNOST: do Kostanjevice, mesta na otoku, ter po Gorjancih nazaj

ZAHTEVNOST: srednje zahtevna

DOLŽINA: 49 km, viš. razlika 550 m

2:10 h–2:40 h

Pleterje – muzej na prostem

POVEZAVE

- Po Šentjernejskem polju K9 (na Gorjance)
- Vinski griči in mokrišča (št. 11)

- Evropska pešpot E7
- Po poteh menihov P11

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Z Otočca do Šmarjeških Toplic pridemo po poti št. 2.

Iz Šmarjeških Toplic se prek Bele Cerkve in Zameškega peljemo proti Kostanjevici na Krki. Pot nas vodi ob Krakovskemu gozdu. Iz Kostanjevice nadaljujemo pot z največjim vzponom na poti na Kočarijo in do najvišje točke (450 m n. v.). Nato se prek Velikega Bana spustimo v Šmarje. Do samostana Pleterje pridemo, če 200 metrov pred kmetijo in vinočcem Drča (Gorišek) zavijemo levo med vinograde.

Vas Bela Cerkev opazimo po **beli cerkvi**, ki je ena najstarejših farnih cerkva na Dolenjskem. Bila je zgrajena kot bela, tj. zidana, v času, ko so bile ostale stavbe lesene. S pokopališča je **prelep razgled**. Postanek v **vinotoču** nas bo okrepil.

Na poti od Zameškega proti Kostanjevici na Krki se nam na levo odpira pogled na **Krakovski gozd**. V osrčju je ohranjen **pragozd** z drevesi doba (poplavnega hrasta). Drevesa so stara tudi 300 let in visoka do 40 metrov. Gozd je evropsko pomembno gnezdišče redkih vrst ptic, mrestišče vedno bolj ogroženih dvoživk ter rastišče zanimivih rastlin. V začetku 19. stol. ga je izmeril inženir **Josip Ressel** (izumitelj ladijskega vijaka, ki ga je najprej preizkušal prav na valovih Krke).

V vasi Malence na desni strani raste **Cvelbarjev hrast** – tretji najdebelejši dob v Sloveniji. Mimo hrasta vodi **Ressljeva gozdna učna pot**. Ob Krki opazujemo štoklje in sive čaplje.

Kostanjevica na Krki, dolenske Benetke, je majhno, a najstarejše dolensko mesto, ki se v listinah omenja kot mesto že leta 1252. Lepo staro mestno jedro leži na umetnem otoku v meandru reke Krke in ima status kulturnega spomenika. Zaradi obkroženosti z reko in poplav se je mesteca oprijelo ime »dolenjske Benetke«.

Na Benetke pa spominja tudi vrsta **kulturnih spomenikov** in **umetniških zbirk**, ki si jih obiskovalci tukaj lahko ogledate. Najpomembnejše zanimivosti so: **kostanjeviški samostan z umetniškimi razstavami** in **Formo vivo, kraška jama**.

Pri spustu iz Šmarja se nam ponuja lep razgled na **kartuzijski samostan Pleterje**. Kartuzija Pleterje je četrta in zadnja ustanovljena slovenska kartuzija. Ustanovil jo je celjski grof Herman II. leta 1403; ustanovno listino je izdal leta 1407.

Danes je **kartuzija Pleterje edina še delujoča skupnost kartuzijanov v Sloveniji**. Samostan je zaprt za obiskovalce, v zakristiji zelo lepe gotske cerkve pa imajo pripravljeno multivizijo o življenju menihov. Pred samostanom obratuje trgovina z izdelki pleterskih menihov (pleterska vina in žganja, čebelji izdelki), v bližini pa muzej na prostem – skansen s spominki.

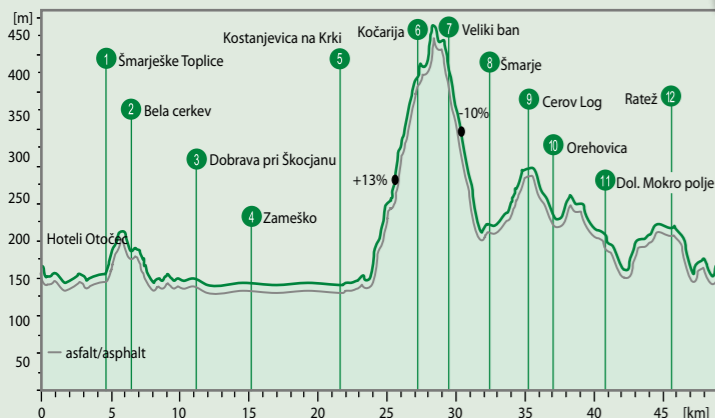
Sledi razgibana pot, ki nas vodi prek **Cerovega Loga, Orehovice, Dolnjega Mokrega Polja** in **Rateža** do vasi **Otočec**.

Dol. Moko Polje je bilo prvič omenjeno v 13. stol. kot Unter Nassenfeld (»spodnja mokra njiva«). V njem sta imela viteza Majnhard in Rudolf Nazzenvelt stolpast dvorec. Zaradi poplav se je vas preselila višje, na starem mestu pa se je ohranilo le nekaj razvalin vodnjakov.

Z Otočca se po poti št. 2 vrnemo v **Šmarješke Toplice**.

Terme Šmarješke Toplice so cenjene zaradi zdravljenja bolezni srca in ožilja ter wellness centra Vitarium Spa&Clinique. Posebnost je **leseni bazen nad samim termalnim vrelcem**. V parku občudujemo **rastišče indijskega lotosa**, ki tu preživi zime zaradi izvirov termalne vode.

Na Otočcu lahko občudujete **Grad Otočec**, ki se nahaja na otoku in je obnovljen v hotel s 5 zvezdicami, okrepčate se lahko v Restavraciji Tango in se še dodatno razvedrite v Športnem centru Otočec z igrišči, savnami, masažnim salonom in bistrojem.

Kostanjeviški samostan

13

OD MLINOV DO GRADOV

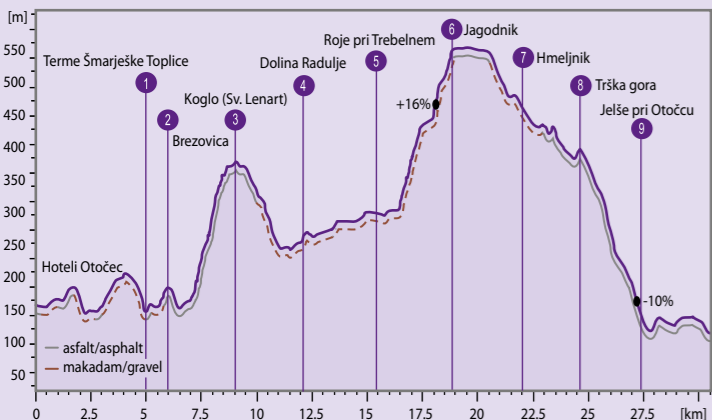
ZNAČILNOST: osvežilen trekning po neokrnjeni dolini potoka Radulja z ostanki mlinov ter po vinskih gorica s tremi gradovi

ZAHTEVNOST: zahtevna

DOLŽINA: 30,5 km, višinska razlika 705 m

2:20 h–2:40 h

Grad Otočec

POVEZAVE

• Po poti vinogradov in gozdov K11 (Roje–Trebelno–Mokronog)

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Od **Hotelov Otočec** do **Šmarjeških Toplic** pridemo po poti št. 2.

V **Termah Šmarješke Toplice** nasproti hotelskega parkirišča zavijemo v breg v vas **Brezovica**, peljemo naravnost skozi vas v smeri **Koglega**.

V dolini ob stari kmetiji zavijemo levo, v smeri **Koglega**, v dolino **Zavetrščico**. Na križišču z glavno cesto zavijemo levo, po cca 2 km pri kapelici pa desno navzgor. Smo pri **kmetiji Gorenc**, od koder je **čudovit razgled** skoraj do Zagreba. Skočimo do **vrha Koglega**, do **cerkve sv. Lenarta**, nato pa se vrnemo do kapelice in nadaljujemo v smeri **Žalovič**. Že po 30 m zavijemo desno, na makadam v smeri **Trebelno**. Ko se po gozdni poti spuščamo v **dolino Radulje**, na levi pod cesto opazimo **izvir studenčnice**.

V **Termah Šmarješke Toplice** se lahko sprehodite po parku z lotosi, se osvežite v termalnih bazenih in sprostite v wellness centru.

V dolini Radulja, pri domačiji Robek, je bil nekoč **kamnit mlin** (žal je nedavno pogorel).

V **čistem potoku** v dolini Radulje še najdemo potočne rake. Brezskrbno se okopljite, pozabite na kopalke. Napolnite si bidone s studenčnico.

Nadaljujemo pot po **Mirni dolini**, do dveh stavb v **Mirni vasi**, v križišču dveh poti in sotočju potoka Radulje in Lipovec. V križišču zavijemo desno. Ko z makadama pridemo na asfaltno cesto, desno pot vodi proti **Mokronogu**, mi pa zavijemo levo. Ob pašniku pridemo v vas **Roje pri Trebelnem**. Pri igrišču v **Rojah** zavijemo z asfaltni poti levo čez potok na gozdno pot, ki je še nekaj časa speljana ob gozdu, nato pa se vzpne v gozd na **Jagodnik**. Čaka nas najbolj strm vzpon skozi gozd, dolg slabe 3 km.

Namig za skok s poti: Na **Jagodnik** pridemo tudi po 2 km daljši asfaltni cesti skozi vas Štatenberk.

V Mirni vasi stojita nekdanja **Hmeljniška žaga** in **Penetov mlin**. Med 2. svetovno vojno se je tu tajno sestajalo vodstvo osvobodilne vojske in kurirji TV-5.

Levo ob potoku Lipovec je v nekdanji polharski koči polhal **nekdanji predsednik Jugoslavije, slavni maršal Tito**. Titove slike s polharske avanture so na ogled v gostilni Zlata kaplja (Deu) v Mokronogu.

V bližini Roj pri Trebelnem (v vasi Štatenberk) je **kmečki muzej** (tel.: 041 554 650). Nasmejali se boste ob ogledu stare naprave za vrtnanje zob.

Vzpon do vasi Jagodnik je zavidanja vreden podvig. Na vrhu **očara razgled** na dve strani: zasavsko hribovje in dolino reke Krke pod Gorjanci. Vredna posnetka je **Novakova zidanica**.

Na vrhu, v vasi **Jagodnik**, je najtežje za nami, odslej bomo uživali na zložni poti po vrhovih vinorodnih gričev. Izza smrekovih vrhov že kuka **Grad Hmeljnik**, naš naslednji cilj.

Za vasjo **Jagodnik** po 1 km zavijemo desno na gozdno makadamsko pot (oznaka **Hmeljnik**). Spuščamo se do oznake **Cvičkova gaz**, kjer zavijemo desno in pridemo do razvalin gradu. Od gradu se vračamo po desni gozdni poti, do asfaltni ceste. Zavijemo levo skozi vas **Dolenje Kamence**, kjer se nam pri prvih zidanicah odpre razgled. Pazimo, da po cca 300 m na križišču zavijemo ostro levo na greben **Trške gore** (oznake ni).

Grad Hmeljnik je poznan že od 1217. leta. Znani lastniki so bili Hmeljniški (Hopfenbachi) ter Auerspergi. Pred turškimi vpadi so ga zaščitili z dvojnimi obzidjem. Leta 1942 je bil požgan, danes pa žal propada.

Po grebenu nadaljujemo med zidanicami proti cerkvi na vrhu **Trške gore** (pri božjem znamenju levo).

Trška gora je znana po vinu »cviček«. Na vrhu je **cerkev Marijinega rojstva**, ob njej pa je **lipa velikanka**, po ljudskem izročilu stara več sto let, ki v obsegu meri 830 cm. 300 m pod cerkvijo je **s slamo krita zidanica Krkin hram** (možen vnaprejšnji dogovor o postrežbi skupine na tel.: 07 39 42 100).

Ko se vračamo proti **Otočcu**, se od cerkve spustimo nazaj do vinskega sode, zavijemo desno na asfaltno pot skozi gozd in kmalu desno strmo navzdol med zidanicami do Krkinega hrama. Tam zavijemo levo in se držimo te ceste. Po krajšem vzponu se mimo zidanice Colnarjevih levo spuščamo skozi **Črešnjice** (od daleč opazujemo **Stari grad**) in desno v **Jelše pri Otočcu**. Naš spust s **Trške gore** končamo v vasi **Otočec**. Nadaljujemo ob reki Krki v smeri **Šmarjeških Toplic** do **Gradu Otočec**.

Stari grad: lepo grajsko stavbo iz 13. stol. občudujemo od daleč. Skrivnostna lepota še čaka na svojega princa, da jo oživi.

Grad Otočec z lepo arhitekturo in lego na otoku je ena najlepših znamenitosti v Sloveniji. Objema ga reka Krka. Njena naravna značilnost so lehnjakovi pragovi in več kot 30 otokov.

Od **Hotelov Otočec** do **Šmarjeških Toplic** pridemo po poti št. 2.

14

DO GOSPODIČNE, IZVIRA MLADOSTI

ZNAČILNOST: razgibana pot po hribovju Gorjanci, za vzdržljive kolesarje

ZAHTEVNOST: zahtevna

DOLŽINA: 51,4 km, višinska razlika 1.080 m

3 h–3:30 h

POVEZAVE

- Po Šentjernejskem polju (K9)
- Po najlepših belokranjskih krajih K8

- Peš na vrh Gorjancev (Gospodična–Trdinov vrh, št. 15)

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Od **Gradu Otočec** mimo kampa in golf igrišča proti **Ratežu**, **Velikim Brusnicam** in **Gabrju**. Po glavni cesti še cca 4 km, mimo vasi **Jugorje**, na makadamsko pot. Ta nas vodi mimo razgledne vasi **Škofovka**. Od **Krvavega kamna** pot nadaljujemo po strmi asfaltni cesti do **Gospodične**, planinskega doma.

Grad Otočec očara s slikovito lego na otoku reke Krke. Naravna znamenitost na **reki Krki** so lehnjakovi pragovi in čez več kot 30 otočkov v okolici Gradu Otočec.

Velike Brusnice so znane po **rastiščih brusnic in češenj**.

Gabrje, vas tik ob vznožju Gorjancev, je velika vas, vaščani pa zavedni in pomembni »podgurci«, zato je vas uradno razdeljena na ulice. **Prav uživali boste ob branju duhovitih nazivov ulic**. Kandija se npr. imenuje tako kot ugledno predmestje Novega mesta. Izposojeno je tudi ime Mala Moskva, ali pa Vedman, kar naj bi bila popačenka imena Vietnam. In od kod Portoroška ulica? Ko je Portorož ob morju postajal turistično središče, so pri gradnji hotelov služili tudi Gabrčani. Delavci so bili tedne zdoma, zato se jih je prijelo ime »portorožani«, njihove ulice pa Portoroška ulica.

Ob poti od Brusnic proti Gabrju je rastišče **rumenega sleča** (*Rhododendron luteum*) ali kar *Azalea pontica* (cca 200 m s poti). Zacveti v mesecu maju z dišečimi, živo rumenimi cvetovi. V višino zraste tudi do 4 m. Rastišče rumenega sleča je **zavarovana botanična redkost**.

Po pogorju **Gorjanci** poteka meja med slovenskim Podgorjem in hrvaškim Žumberkom. V Žumberak so se v 16. stoletju, ko je spadal pod Kranjsko, lahko priseljevali Vlahi, srbski begunci pred Turki, v zameno pa so branili Kranjsko pred Turki. J. V. Valvasor humorno opisuje Vlahe kot ljudi, ki »... so izvrstni mojstri v umetnosti nekaj najti, preden človek izgubi, in voljno vzeti, preden človek da.« Na hribu so Vlahi pasli drobnico in tako so Gorjanci dobili ime (»gor janci (= ovce)«).

Pisatelj Janez Trdina je v svojih delih ovekovečil Podgorce. Koval jih je v zvezde kot najbolj poštene ljudi, ki se težko preživljajo, drugič jih zmerja z lenuhi in goljufi. Včasih so bistrumni in iznajdljivi, drugič spet topoglavi, zabiti in babjevni, pa spet skrbni gospodarji in očetje in na drugi strani pijanci in babjeki.

V Krvavem kamnu je po Trdinovi bajki prišlo do prelitja bratovske krvi, ko so kmetom delili gorjanske parcele v lastništvo ali zakup. Ko je neki lakomnik premaknil mejnike, so mu oškodovani

kmetje odsekali tatinke prste.

Ime **Jugorje** naj bi nastalo takole: V vasi je živela stara revna ženska, imela je le razpadlo bajto in nekaj dreves. S sadjem je ženska sem ter tja zaslužila kakšen vinar, za sol in kakšen liter smrdljivca. Ko je sadje zorelo, ga je ženska budno čuvala pred »tiči«. Nekoč, ko je bilo sadje ravno prav zrelo, je zalotila na drevesu hruške medenke, ki je šla najbolj v denar, nepovabljenega gosta. Pridno si je basal njeno sadje za srajco in v žepe. Ker je bila ženska stara in betežna, ni mogla za vsiljivcem na drevo. Stala je pod drevesom, gledala, kako gre njeno sadje v nič, in tarnala: »*Ju, gor je! Ju, gor je!*«

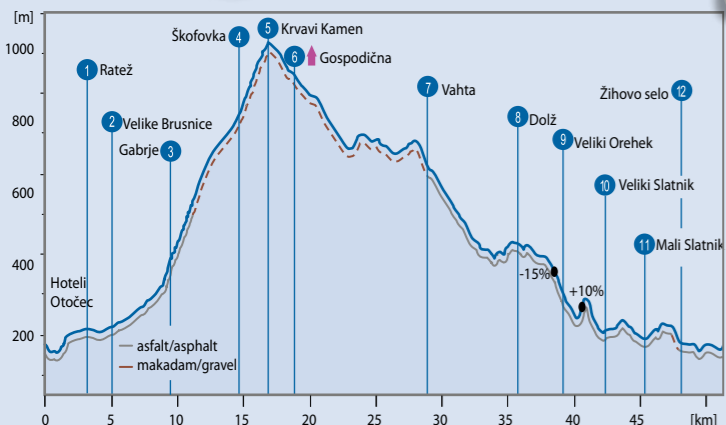
Planinski dom Gospodična je priljubljena izletniška točka, od koder se vidi vse do Kamniških Alp in Karavank. Tik pod njim (stopnice) je **čudežni izvir Gospodična**.

Po bajki Janeza Trdine naj bi se grajska gospa pomladila, ko se je v njem umila. Prijetno hladno in čisto studenčnico iz nedrja Gorjancev si natočite za pot nazaj.

Spočiti nadaljujemo pot desno, po asfaltni cesti, do najvišje ležečega cestnega prelaza na **Gorjancih – Vahte**. Tam zavijemo desno na prometno cesto **Metlika–Novo mesto**. V spustu je vsaj cca 2 km serpentin, na prvem odcepu pa zavijemo desno proti 4 km oddaljeni vasi **Dolž**. V vasi zavijemo proti **Zajčjemu Vrhu pri Stopičah**. Pot nas vodi mimo **Malega** in **Velikega Orehka**. V **Velikem Orehku** zavijemo desno proti **Velikemu Slatniku**. Tam nadaljujemo pot skozi vas naravnost proti **Malemu Slatniku**, kjer prečkamo glavno cesto **Novo mesto–Šentjernej**. Naravnost do **Smolenje vasi**, naslednja vas je **Žihovo selo**, kjer zavijemo desno, na levi pa zagledamo reko Krko. Pridemo do **Dolenje vasi**, kjer zavijemo levo čez lesen most, prečkamo reko Krko in nadaljujemo pot v vas **Otočec**. V središču vasi zavijemo desno, mimo pokopališča in ob reki Krki do **Gradu Otočec**.

Na pokopališču so pokopani starši znanega fizika **Ernsta Macha** (z Machovim številom opisujejo hitrost letala), po njem pa se imenuje bližnji Mahov hrib.

Od **Otočca** do **Šmarjeških Toplic** pridete po poti št. 2.

15

PEŠ NA GORJANCE

ZNAČILNOST: v hribe, po mladost do studenca Gospodična in norost na Trdinov vrh

ZAHTEVNOST: pohodniška, srednje zahtevna

DOLŽINA: 1. Gabrje (400 m n. v.) – Gospodična (822 m n. v.),
2. Gospodična (822 m n. v.) – Trdinov vrh (1178 m n. v.)

0:50–1 h+
0:50–1 h

POVEZAVE

- Evropska pešpot E7
- Po poteh menihov P11 (Gospodična–Pleterje)
- Po uskoških poteh P10 (z Gorjancev v Metliko)

TRASA IN ZANIMIVOSTI NA POTI

Z avtom se odpeljemo v **Gabrje**, kjer je naše izhodišče (**Hoteli Otočec–Grad Otočec–Ratež–Velike Brusnice–Gabrje**). V **Gabrju** se na prvem križišču (še pred vasjo) držite desne (glavne) ceste. Sredi vasi vas čaka križišče (desno kaže kašipot za **Hrušico**), kjer še vedno vozite naravnost po glavni cesti, ki se tam začne imenovati **Šumečji potok**. Opazili boste kašipote za **turistično kmetijo Pri**

Ivanežu, na katerih je narisana tudi markacija. Ne pustite se zmešati, na naslednjem križišču vas že čaka planinski kašipot (še vedno naravnost, po glavni ulici), čez nekaj metrov pa se pokažejo tudi prve markacije. Za zadnjimi hišami v vasi zavije asfaltna cesta ostro levo v klanec (proti **Jugorju**), naravnost se nadaljuje makadamska cesta, ob kateri vas čaka precej veliko parkirišče, na katerem lahko pustite avto.

Na začetku vzpona proti **Gospodični** vas čaka edina orientacijska težava na celotni poti: pred vami sta dve makadamski cesti, ena vodi naravnost, druga zavije desno v klanec, markacij pa ni videti nikjer. No, že malce bolj pozoren pogled opazi našo pot: ozko stezico, ki se med cestama izgubi v gozd, in markacije v gozdu.

Gorjanci so prepredeni z mrežo kolovozov in pešpoti. A brez skrbi, markacije za našo pot so tako pogoste, da se ne morete izgubiti. Dobre pol ure vzpona po razgibani poti nas pripelje iz bukovega gozda na rob prvega travnika, ob katerem se začnemo vzpenjati. Med drevesi se za hip odprejo prvi **pogledi na razgibano dolensko pokrajino**. Do naslednje razgledne košenice je polurni vzpon skozi gozd. Na travniku uživamo v **bogastvu travniških rož**: prelepo zlato jabolko, pisani cvetovi zebra, drobcene smetlike, šentjanževke, jesenski podleski.

Pogorje **Gorjanci** so meja med slovenskim Podgorjem in hrvaškim Žumberkom. V Žumberak so se v 16. stoletju, ko je spadal pod Kranjsko, lahko priseljevali Vlaha, srbski begunci pred Turki, v zameno pa so branili Kranjsko pred Turki. J. V. Valvasor humorno opisuje Vlahe kot ljudi, ki »... so izvrstni mojstri v umetnosti nekaj najti, preden človek izgubi, in voljno vzeti, preden človek da.« Na hribu so Vlaha pasli drobnico, in tako so Gorjanci dobili ime (»gor janci (= ovce)«).

Več o Gorjancih in domačinih v opisu poti št. 14.

Do cilja naše poti je od zadnjega travnika le še slabih 15 minut hoje skozi gozd (razen, če se zamudimo z obiranjem malin) in že nad seboj opazimo streho **Planinskega doma Gospodična**

(828 m nad morjem).

Do tja uberemo krajšo pot po stopnicah, ki nas desno po pobočju pripelje mimo izvira Gospodična do koč.

Gospodična, izvir mladosti: po bajki Janeza Trdine naj bi se grajska gospa pomladila, ko se je v njem umila.

Prijetno hladna in čista studenčnica iz nedrja Gorjancev vsekakor osveži, nekaj pa si je lahko natočite za pot.

Do **Trdinovega vrha** bomo potrebovali še enkrat toliko časa kot do Gospodične. Na začetku in koncu je pot dokaj strma, vmes pa prav prijeten sprehod.

Od **Planinskega doma Gospodična** nadaljujemo pot po makadamski cesti. Ko zavije na glavno cesto, zavijemo desno in hodimo po njej približno minuto. Nato nas markacije povabijo v levo, skozi gozd, ko se pot začne dvigovati. Čez 15 minut znova prečkamo makadamsko pot in spet zavijemo v gozd.

Še poslednjič prečkamo makadamsko cesto, cca 100 m, in znova zavijemo desno, strmo v hrib, tokrat poslednji. Prehodimo še cca 80 stopnic in pred sabo zagledamo **oddajnik in cerkvico**. Pred ogledom celotne planjave se ustavimo na **razgledni točki**.

Trdinov vrh (1178 m) ali **dolenski Triglav** je najvišja točka v pogorju Gorjancev. Vrh je precej gozdnat, a se kljub temu ob lepi vidljivosti vidi del Julijcev in Kamniško–Savinjskih Alp. Meji na Hrvaško. Na vrhu so ostanki dveh **cerkvic** (Sveta Jera in kapela Svetega Ilije na hrvaški strani), **razgledna plošča** in vpisna skrinjica z žigom. Na Trdinovem vrhu so postavljeni tudi televizijski oddajniki.

Specializirani pohodniški in kolesarski hoteli v bližini

Hoteli Otočec (Hotel Šport****, bungalovi**):

- kategorizacija:
- info točka za pohodnike
- Športni center Otočec: tenis, namizni tenis, badminton, odbojka, košarka, roket, fitnes, masažni salon, savne, whirlpool
- prvi skike center v Sloveniji
- prilagojena prehrana za športnike (možnost lunch paketov)
- odlično izhodišče za izlete po Dolenjski
- Restavracija Tango: kosila in malice, a la carte restavracija, sladice, sladoledi, igrala za otroke, senčna terasa ob vročih poletnih dneh
- igrišče za golf Golf Grad Otočec

Terme Šmarješke Toplice (Hotel Šmarjeta****):

- kategorizacija:
- info točka za pohodnike
- eno najsodobnejših termalnih zdravišč
- termalni bazeni, savne, kopeli, masaže, višinski trening, sprostitveni programi
- prvi center nordijske hoje v Sloveniji: več kot 60 km urejenih poti v okolici
- Preventivni in rehabilitacijski športni center: meritve – analiza športne pripravljenosti, svetovanje pri športni vadbi, rehabilitacija poškodb

